

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Téma: Příčiny, priebeh a perspektívy tretej vlny demokratizácie v Afrike

Autor: Alena Antalíková

Vedoucí práce: PhDr. Otakar Volenec, CSc.

Oponent: Ing. Jan Kochan

Náročnosť tématu na:

• teoretické znalosti	☐ podprůměrná	☐ průměrná	☒ nadprůměrná
• vstupní údaje	☐ podprůměrná	☐ průměrná	☒ nadprůměrná
• použité metody	☐ podprůměrná	☐ průměrná	☒ nadprůměrná

Kritéria hodnocení práce

Stupeň hodnocení

	1	2	3	4
Stupeň splnění cíle práce	☐	☒	☐	☐
Logická stavba práce	☒	☐	☐	☐
Práce s literaturou, citace	☐	☒	☐	☐
Adekvátnost použitých metod	☐	☒	☐	☐
Hloubka analýzy ve vztahu k tématu	☐	☒	☐	☐
Vlastní přístup k řešení	☐	☒	☐	☐
Formální úprava práce	☐	☒	☐	☐
Jazyková a stylistická úprava práce	☒	☐	☐	☐

Využitelnost výsledků práce v praxi, příp. teorii:

☒ průměrná ☐ nadprůměrná

Připomínky a požadavky na doplnění práce:

Předkládaná diplomová práce (dále jen DP) se zabývá aktuální problematikou procesu demokratizace na africkém kontinentu. Poskytuje relativně dobrý základní přehled o tomto tématu. Autorka v ní prokázala dobrou orientaci v problému.

Úvodem je třeba říci, že téma demokratizace v Africe je, dle mého soudu, dosti náročné na zpracování, neboť vyžaduje znalosti reálií všech afrických států a ani teoreticky a metodicky se nejedná o snadnou problematiku. Lze tedy jen ocenit, že si autorka toto nelehké a velmi aktuální téma zvolila. Je pravděpodobné, že řada následujících kritických připomínek k DP souvisí s touto obtížností celého tématu.

V úvodní kapitole autorka nejprve začíná popisovat členění práce a, teprve když se dostane k popisu třetí části, vymezuje hlavní cíl práce, což působí trochu nelogicky či nesystematicky. Snad by bylo lepší nejprve definovat hlavní cíl, z něho odvodit dílčí cíle nezbytné k dosažení cíle hlavního a na základě této logiky práci členit do kapitol. Primárním cílem celé práce je podle autorky "preskúmanie demokratických perspektív v Afrike" (str. 5 DP). DP tento cíl s určitými výhradami (a s ohledem na výše zmíněnou náročnost tématu) naplňuje, nicméně bylo by snad vhodné, kdyby se takto formulovaný cíl objevil nejen v úvodní, ale též v závěrečné části, kde by autorka jasně shrnula, k čemu došla, a explicitně se vyjádřila ke stupni splnění vytčeného cíle. To tam není a celý Závěr působí trochu tak, že je tam jen do počtu.

Jinak je ale práce členěná logicky - první kapitola se zabývá příčinami africké demokratizace, druhá kapitola průběhem a výsledky a třetí kapitola, kterou autorka považuje za stěžejní část DP, problémy, výzvami a perspektivami demokracie v Africe. Snad by ale bylo vhodné zařadit někde na začátku kapitolu, která by poskytovala teoretický úvod a definici základních pojmů, jako např. demokracie. K tomu se autorka vyjadřuje poměrně stručně na str. 59-60 (zmínka o Huntigtonově procesuálním pojetí demokracie plus internetový článek, jehož autorem je Jiří Pehe), nicméně pokud je celá práce o demokratizaci, tak by snad bylo vhodné problematiku pojetí demokracie více rozvést.

Připomínky lze vznést rovněž k práci s literaturou a s tím související adekvátnosti použitých metod. Zdá se, že autorka při psaní svojí práce vycházela v podstatě jen ze sekundárních zdrojů, takže jednotlivé kapitoly práce působí jako výtahy z několika publikací. S tím souvisí i to, že v DP je určitá tendence málo kriticky přistupovat k použitým zdrojům či tvrzením někoho, kdo je označen za "odborníka", a používat jeho výroky jako věcné argumenty bez zohlednění toho, z čeho jsou tyto výroky odvozeny nebo jak k nim dotyčný odborník dospěl (např. str. 34 pozn. 66). Na několika místech jsou použity poněkud sporné informační zdroje, u kterých čtenáře napadne, zda by uvedená informace nešla dohledat a ověřit v nějakém zdroji relevantnějším (např. článek na internetových stránkách Respektu str. 34 pozn. 66; článek na serveru Revuepolitika str. 37 pozn. 73 - šlo by dohledat přímo ve Foreign Affairs; str. 37 pozn. 74 - odkaz na sekundární zdroj, ačkoli by patrně šla dohledat i zmiňovaná zpráva OECD; bakalářská práce str. 46 pozn. 90, 91, 92; zdroj Přílohy na

str. 76 www.zemepis.com by jistě šel nahradit Světovou bankou nebo Mezinárodním měnovým fondem aj.).

Práci by tedy patrně prospělo, kdyby autorka propracovala vlastní pojetí řešení problému, kritičtěji přistupovala k použitým zdrojům a neopírala se jen o zdroje sekundární. Za úvahu by také stálo, kdyby základní metodou použitou v práci byla analýza situace v jednotlivých státech (tomu se autorka věnuje jen v podobě stručné ilustrace na Libérii, Keni a Botswaně na str. 19-20 DP) a následná syntéza dílčích poznatků (nikoli rovnou syntetizovat na základě sekundárních zdrojů). Je ale zřejmé, že by to bylo s ohledem na výše zmíněnou obtížnost tématu mnohem náročnější.

Z hlediska formálního ani jazykového nemá práce zásadnější nedostatky, i když na některých místech je vidět ještě určitá nedotaženost (na str. 57-60 se celkem 3x opakují 3 odstavce, na str. 69 nahoře se opakuje "Tento princip je").

Celkově hodnotím práci pozitivně s tím, že s ohledem na obtížnost zpracování této komplexní problematiky poskytuje relativně dobrý přehled zkoumaného tématu.

Doporučuji práci k obhajobě. V závislosti na průběhu obhajoby ji navrhuji hodnotit jako velmi dobrou.

Otázka k obhajobě: Jak by podle Vašeho názoru měli ve stávající situaci postupovat vůdci afrických států (např. Umaru Yaradua v Nigérii nebo Joseph Kabila v Demokratické republice Kongo), aby se jejich země demokratizovaly?

Navržená známka: velmi dobře

V Praze dne: 20. 1. 2010

.....
oponent